

GREENPEACE

Αναλυτική αποτίμηση του ΕΣΔΑ από τις 4 ΜΚΟ

Ας ξεκινήσουμε με τα θετικά του ΕΣΔΑ

Το ΥΠΕΝ, βλέποντας τους υποχρεωτικούς στόχους των ευρωπαϊκών Οδηγιών, σωστά άκουσε τις οικολογικές οργανώσεις και τους άλλους κοινωνικούς εταίρους, και υιοθέτησε σε μικρό ή σε μεγαλύτερο βαθμό στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) πολλές από τις προτάσεις και τις πολιτικές για την προώθηση της πρόληψης και την βελτίωση της ανακύκλωσης – κομποστοποίησης σχετικά με όλα τα ανακτώμενα υλικά και τα πλαστικά μιας χρήσης. Όμως, γνωρίζουμε, ότι από τις εξαγγελίες στην πράξη υπάρχει τεράστια διαφορά. Γι' αυτό περιμένουμε να δούμε πρακτικά: α) το πως θα δρομολογηθούν κρίσιμες νομοθετικές ρυθμίσεις (π.χ. για την εφαρμογή του Πληρώνω Όσο Πετώ ή κάποιου Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης-ΣΕΔ για τα οργανικά, ή του τέλους ταφής), β) το πως θα χρηματοδοτηθούν τα Σχέδια Πρόληψης των δήμων και όλων των έργων και δράσεων της ανώτερων βαθμίδων διαχείρισης (π.χ. οικιακή κομποστοποίηση, μηχανικοί κομποστοποιητές, Πράσινα Σημεία), γ) πως ακριβώς θα βελτιωθεί η ανακύκλωση, δ) ποιος θα είναι ο ρυθμός κατασκευής των μονάδων κομποστοποίησης, και τέλος ε) πώς θα χρηματοδοτηθούν συστηματικές και αποτελεσματικές δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, για να αλλάξουμε όλοι συνήθειες στην νέα εποχή της Κυκλικής Οικονομίας και της πορείας προς την Μηδενική Παραγωγή Αποβλήτων.

Επίσης, κρίνεται ότι όλες οι προτάσεις και κατευθύνσεις του ΕΣΔΑ για τις υπόλοιπες κατηγορίες αποβλήτων (λάσπες, επικίνδυνα, βιομηχανικά, γεωκτηνοτροφικά, Απόβλητα Εκκαφών Κατασκευών Κατεδαφίσεων-ΑΕΚΚ, απόβλητα που εμπίπτουν στα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης-ΣΕΔ και ιατρικά) είναι στην σωστή κατεύθυνση και χρήζουν κάποιων επιπλέον βελτιώσεων και συγκεκριμενοποιήσεων. Οι 4 ΜΚΟ έχουμε καταθέσει σχετικές προτάσεις με πολλές ευκαιρίες στο ΥΠΕΝ και τον ΕΟΑΝ. Και για αυτές τις κατηγορίες αποβλήτων μένει να δούμε τους τρόπους υλοποίησης και εφαρμογής των σχετικών προτάσεων και πολιτικών.

Ας περάσουμε στην ουσία του νέου ΕΣΔΑ

Η ουσία του νέου ΕΣΔΑ είναι να εισάγει άμεσα την καύση στο μίγμα της διαχείρισης των απορριμμάτων σε όλη την χώρα με την δικαιολογία ότι η καύση είναι απαραίτητη για την επίτευξη της μείωσης των υπολειμμάτων, ώστε να πέσουν κάτω από το όριο το 10% μέχρι το 2030. Για να μπορέσει να εξυπηρετήσει αυτή την επιχειρηματολογία το ΕΣΔΑ έχει προσαρμόσει όλη την αριθμητική των υπολογισμών του με «κατάλληλες προσεγγίσεις» με στόχο την αύξηση των υπολειμμάτων, που εν συνεχεία πρέπει να πάνε για καύση, για να επιτύχει η χώρα το max 10% ταφή σε ΧΥΤΥ. Τέτοιες, «κατάλληλες προσεγγίσεις» για την αύξηση των υπολειμμάτων (από το διάγραμμα ροής υλικών για το έτος 2030 του ΕΣΔΑ), είναι και οι εξής:

- **Πρόληψη:** Η Πρόληψη και η Προετοιμασία προς Επαναχρησιμοποίηση είναι φραστικά παρούσες στο ΕΣΔΑ, αλλά δεν φαίνεται να επηρεάζουν πρακτικά την διαχρονική μείωση των αποβλήτων. Παρότι η οδηγία (ΕΕ) 2018/851 (αρ. 9) κάνει σαφές πως τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν δραστικά μέτρα για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προβλέποντας τη θέσπιση δεικτών και την στενή παρακολούθηση αυτών, ο νέος ΕΣΔΑ

GREENPEACE

λαμβάνει ως δεδομένη τη σταθερή ή αυξητική παραγωγή αποβλήτων έως το 2030 πράγμα που έρχεται σε καταφανή αντίθεση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

- **Υποεκτίμηση αξιοποίησης υπολειμμάτων:** Όλα τα υπολείμματα από πολλές διεργασίες Διαλογής στην Πηγή - ΔσΠ (π.χ. Ογκωδών, ξύλου, ΑΗΗΕ, υφασμάτων, πράσινων, οργανικών, ΒΕΑΣ) με συνολική ποσότητα 181.000 t/y, θα μπορούσαν να οδηγηθούν σε κατάλληλες εγκαταστάσεις ή/και Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων-ΜΕΑ (αυτός είναι ο ορισμός της Κυκλικής Οικονομίας) και να ανακτηθεί και αξιοποιηθεί ένα σημαντικό μέρος τους, αντί να οδηγεί ο ΕΣΔΑ αυτές τις ποσότητες στα υπολείμματα (και στην ανάγκη της καύσης). Για παράδειγμα το υπόλειμμα από μονάδες αξιοποίησης ρουχισμού μπορεί να μετατραπεί σε μονωτικό υλικό ή σε υλικό στρωμάτων, με σημαντικά οφέλη για την κοινωνία, το περιβάλλον και την βιωσιμότητα των μονάδων επεξεργασίας, αξιοποιώντας τη μεγάλη σχετική διεθνή εμπειρία.
- **ΜΕΑ ή προεπεξεργασία για καύση:** Οι Μονάδες Επεξεργασία Αποβλήτων (ΜΕΑ) εμφανίζονται να μπορούν να ανακτήσουν ανακυκλώσιμα υλικά μόνο στο 12,7% των εισερχομένων τους (277.000 t/y στους 2.177,000 t/y εισερχόμενων τόνων στις ΜΕΑ)!!! Όμως είναι γνωστό ότι εάν σχεδιασθούν και ενσωματώσουν επαρκείς βέλτιστες τεχνολογίες και σύγχρονο εξοπλισμό ανάκτησης, μπορούν να ανακυκλώνουν και περισσότερο από το 20% των εισερχομένων τους (>435.000 t/y) και άρα να παράγουν λιγότερο RDF και υπολείμματα. Το σημείο αυτό από επιστημονική, περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική άποψη ίσως είναι το πιο αρνητικό σημείο του ΕΣΔΑ. **Στην ουσία το ΕΣΔΑ μας προτείνει να κατασκευάσουμε δεκάδες ΜΕΑ με μεγάλο κόστος και ελάχιστο όφελος, απλώς και μόνο για να παράγουν καύσιμο υλικό για τις μονάδες καύσης.** Το Υπουργείο αντί να πιάσει το νήμα από την αρχή (μεγιστοποίηση της ΔσΠ, χωριστά ρεύματα, πλήρης ανάκτηση βιολογικών αποβλήτων, οικολογικός σχεδιασμός), επιλέγει συνειδητά να το πιάσει από το τέλος επενδύοντας σε μη-αποδοτικές ΜΕΑ, οι οποίες θα παράγουν μεγάλο υπόλειμμα, καθιστώντας έτσι 'υποχρεωτική' την καύση.
- **Γιατί το CLO να μην αποκαθιστά λατομεία;:** Όλο το εν δυνάμει παραγόμενο εδαφοβελτιωτικό (Compost Like Output-CLO) στις ΜΕΑ (360.000 t/y) αντί να οδηγείται στα υπολείμματα και στην καύση (σενάρια 1 & 2 καύσης) μπορεί να αξιοποιείται, με τεράστια μείωση κόστους διαχείρισης και μεταφοράς, σε αποκαταστάσεις λατομείων ή αλλού και έτσι να επουλώνει και ανοικτές περιβαλλοντικές πληγές σε όλη την Ελλάδα. **Την απόφαση για χρήση του CLO στην αποκατάσταση λατομείων σε όλη την χώρα θα πρέπει να την πάρει η πολιτεία και να την θέτει υποχρεωτικά μέσα στο ΕΣΔΑ, αφού είναι μία εθνική και υπερτοπική στρατηγική και απόλυτα συμφέρουσα (περιβαλλοντικά και οικονομικά).** Αντί αυτού βλέπουμε στο ΕΣΔΑ ότι αφήνεται στους κατά τόπους ΦΟΔΣΑ να μπορούν να πάρουν τέτοιες αποφάσεις. Άλλο ένα πολύ σοβαρό αρνητικό σημείο του ΕΣΔΑ.
- **Υποτίμηση της ΔσΠ:** Υποεκτιμώνται οι διαχρονικές δυνατότητες ανάκτησης με Διαλογή στην Πηγή-ΔσΠ το 2025-2030. Από τις ποσότητες του 2030 βλέπουμε: α) στα Πράσινα Σημεία (~5% συνολική ανάκτηση στο ΕΣΔΑ ενώ η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι μπορούν και πολύ περισσότερο, π.χ. 5-15% κ.β.), β) στην οικιακή κομποστοποίηση (2,48% ανάκτηση στο ΕΣΔΑ ενώ η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι σε συνδυασμό με μηχανικούς κομποστοποιητές στην μαζική εστίαση μπορεί πολύ περισσότερο), γ) στη συλλογή του οργανικού με τον καφέ κάδο (17% χωριστή συλλογή στο ΕΣΔΑ ενώ εάν δοθούν κατάλληλα κίνητρα και αντικίνητρα στους δημότες και στην μαζική εστίαση μπορεί να ανακτηθεί χωριστά πολύ περισσότερο οργανικό, π.χ. 25-30%). Προκύπτει λοιπόν με σαφήνεια ότι η κυβέρνηση δεν δίνει τη δέουσα προσοχή στη διαλογή στην πηγή κι ότι απλά την αναφέρει στο νέο ΕΣΔΑ χωρίς να έχει προβεί στη δέουσα ανάλυση των δυνατοτήτων και ευκαιριών.

GREENPEACE

Όλες οι παραπάνω προσεγγίσεις αυξάνουν το υπόλειμμα και δημιουργούν την «ανάγκη» για καύση. Άρα, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ πρέπει να πάμε για καύση ώστε να μειωθούν τα υπολείμματα και να επιτευχθεί και ο στόχος του max 10% ταφή σε ΧΥΤΥ μέχρι το 2030.

Ο στόχος του ΕΣΔΑ θα έπρεπε να είναι η ολοένα και περισσότερη ανάκτηση και επαναξιοποίηση των αστικών απορριμμάτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, ώστε έως το 2030 να έχει πρακτικά μηδενιστεί το εν δυνάμει υπόλειμμα προς ενεργειακή αξιοποίηση (τοιμεντοβιομηχανία ή/και καύση). Αντ' αυτού όμως το νέο ΕΣΔΑ προβλέπει την μεγάλη χρήση του υπολείμματος για καύση σε τοιμεντάδικα και το σημαντικότερο, την επιπλέον δημιουργία τουλάχιστον 3-4 μονάδων για καύση τεράστιων ποσοτήτων υπολειμμάτων. Βέβαια στην καλύτερη περίπτωση αυτές οι μονάδες θα κατασκευαστούν όχι νωρίτερα από το 2025-2028 και θα πρέπει να λειτουργήσουν για τουλάχιστον 30--40 χρόνια για να είναι βιώσιμες. Εάν προχωρήσουμε στην δημιουργία των μονάδων καύσης, αυτές θα δεσμεύουν την χώρα για πολλές δεκαετίες, με κίνδυνο να μην μπορούν να επιτευχθούν μελλοντικοί αυστηρότεροι στόχοι ΔσΠ και με συνεχώς αυξανόμενο κόστος, αφού και από το ΕΣΔΑ προβλέπεται ότι θα μειώνεται διαχρονικά η παραγόμενη ποσότητα RDF-SRF.

Απόδειξη ότι μπορούμε σαν χώρα να διαχειριστούμε τα απορρίμματά μας και χωρίς μονάδες καύσης είναι και το γεγονός ότι από το 2011-2012 έγιναν ακριβείς υπολογισμοί για τις Περιφέρειες Αττικής και Κρήτης (ΟΕΑ, 2011-2012), όπου είχε προβλεφθεί η εφαρμογή όλων των μέτρων του παρόντος ΕΣΔΑ, χωρίς την δημιουργία μονάδων καύσης και με αξιοποίηση του όποιου παραγόμενου και μειούμενου RDF στην τοιμεντοβιομηχανία και φάνηκε καθαρά ότι στην περίπτωση αυτή τα υπολείμματα το 2030 σε Αττική και Κρήτη ήταν 7,1% και 7,6% αντίστοιχα!!! Με δεδομένο ότι η Αττική και η Κρήτη είναι πληθυσμιακά μεγαλύτερες από την μισή Ελλάδα, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο σημερινός ΕΣΔΑ έρχεται να επαληθεύσει τις προσεγγίσεις του 2011-2012 για όλη την Ελλάδα, αφού και **από τα αναλυτικά στοιχεία του νέου ΕΣΔΑ φαίνεται καθαρά ότι μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος για λιγότερο από 10% ταφή μέχρι το 2030 (συγκεκριμένα προσδιορίζεται σε 8%) χωρίς καύση υπολειμμάτων.**

Το ΕΣΔΑ δεν αναφέρεται στο κόστος της καύσης

Ενώ το ΕΣΔΑ αναφέρεται σε 4 σενάρια (τρία με καύση και ένα χωρίς καύση χωρίς να το αναφέρει) έχει επιλεγεί να μην εκτιμήσει για κάθε σενάριο το διαχρονικό κόστος της συνολικής διαχείρισης για τους δήμους και το Κόστος Εισόδου (Gate Fee) στις ΜΕΑ, στην τοιμεντοβιομηχανία και στις μονάδες καύσης. **Το ΕΣΔΑ δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι χρειάζεται η καύση και να μην υπολογίζει πόσο είναι το κόστος της.** Το ΕΣΔΑ όφειλε να είχε εκτιμήσει με ακρίβεια το κόστος επεξεργασίας για όλα τα σενάρια της καύσης ή μη, για να μπορεί η πολιτεία και οι ΦΟΔΣΑ να πάρουν ασφαλέστερες αποφάσεις και η κοινωνία να καταλαβαίνει την αναγκαιότητα ή μη αυτών των αποφάσεων. Η απόφαση να μην παρουσιασθούν στο ΕΣΔΑ τα αναλυτικά στοιχεία κόστους ανά τόνο για τα σενάρια της καύσης συνάδει με την αδυναμία να πείσει το ΕΣΔΑ τους δήμους και την κοινωνία να πληρώσουν αυτό το μεγάλο κόστος.

Μία γεύση του υψηλού κόστους των μονάδων καύσης μας δίνει και το ΕΣΔΑ, αναφέροντας ότι το επενδυτικό κόστος των μονάδων καύσης κυμαίνεται από 120-500 εκ. € ανά μονάδα, δηλαδή πολλαπλάσιο από το επενδυτικό κόστος αντίστοιχης δυναμικότητας ΜΕΑ και σαφέστατα πολύ μεγαλύτερο από τις επενδύσεις που απαιτούνται για την πλήρη ανάπτυξη της ΔσΠ και των ενεργειών πρόληψης και οικολογικού σχεδιασμού. Εάν λάβουμε υπόψη μας ότι η ΕΕ δεν χρηματοδοτεί πλέον μονάδες καύσης, γίνεται αντιληπτό, ότι αυτές θα χρηματοδοτηθούν από ελάχιστους εθνικούς και κυρίως από ιδιωτικούς πόρους και δανεισμό,

GREENPEACE

γεγονός που θα επιφέρει ένα επιπλέον σημαντικό χρηματοοικονομικό κόστος, που θα κληθούν να πληρώσουν οι δήμοι και άρα οι δημότες. Τέλος, με βάση την διεθνή εμπειρία, το Τέλος Εισόδου σε νέα μονάδα καύσης υπολειμμάτων κυμαίνεται ή και υπερβαίνει το εύρος των 100-150 €/t ανάλογα την δυναμικότητα, τους όρους χρηματοδότησης-επιδότησης και τα ακριβή δεδομένα κάθε σχετικής επένδυσης, ενώ με βάση ασφαλείς πληροφορίες γνωρίζουμε ότι πρόσφατα προτάθηκε σε ΦΟρέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων-ΦΟΔΣΑ η καύση απορριμμάτων σε νέα μονάδα με τιμή gate fee στα 180€/t.

Με βάση την αξιολόγηση των οικονομικών δεδομένων της καύσης και γενικότερα της διαχείρισης αποβλήτων σε ΜΕΑ και την τιμεντοβιομηχανία **εκτιμάται ότι το κόστος επεξεργασίας των συμμίκτων απορριμμάτων στις ΜΕΑ, λόγω των μονάδων καύσης, θα είναι μεγαλύτερο κατά 58-87 €/t (σενάριο 1) και κατά 40-60 €/t (σενάριο 2), σε σχέση με το κόστος στις ΜΕΑ χωρίς καύση.**

Για να αντιληφθούν οι δήμοι της χώρας το μέγεθος του επιπλέον κόστους επεξεργασίας που θα κληθούν να πληρώσουν λόγω καύσης, αυτό **εκτιμάται από 87-190 εκ. € ετησίως** ανάλογα τους όρους χρηματοδότησης των μονάδων, το τελικό ύψος των απαιτούμενων επενδύσεων και το σενάριο καύσης που θα υιοθετηθεί. Σε αυτό το τεράστιο επιπλέον ετήσιο κόστος επεξεργασίας θα πρέπει να προστεθεί και το επιπλέον αυξημένο κόστος μεταφοράς από τις ΜΕΑ της χώρας προς τις μονάδες καύσης.

Επίσης, αφήνεται ανοικτό στο ΕΣΔΑ και σε τυχόν απόφαση κάποιου περιφερειακού ΦΟΔΣΑ να προχωρήσει και σε κατασκευή επιπλέον μικρότερης μονάδας καύσης (εκτός των μεγάλων 4 μονάδων καύσης), εφόσον κρίνει ότι είναι «*αναγκαίο*» για την δική του διαχειριστική ενότητα. Στην περίπτωση αυτή το επιπλέον κόστος, λόγω της καύσης, στην περιφερειακή ενότητα μπορεί να είναι ακόμη μεγαλύτερο ανά τόνο (από τα 40-87 €/t), αφού η μονάδα καύσης θα είναι μικρότερη και άρα δεν θα επιτυγχάνει κάποιες οικονομίες κλίμακας. Τέλος, εάν επιλεγούν να γίνουν μικρές μονάδες θερμικής επεξεργασίας (καύσης κ.α.) σε νησιά (ακούγονται η Ρόδος, η Σαντορίνη, η Κέρκυρα κ.α.) τότε το κόστος μπορεί να είναι ακόμη μεγαλύτερο λόγω της έντονης εποχιακής διακύμανσης λόγω τουρισμού.

Είναι σαφές ότι το ΕΣΔΑ οφείλει να μας δώσει ακριβείς υπολογισμούς του κόστους για όλα τα εθνικά σενάρια καύσης και για τα σενάρια των περιφερειακών ενότητων, όπου υπάρχουν σχεδιασμοί για μονάδες θερμικής επεξεργασίας (καύσης κ.α.) και να μας επιβεβαιώσει ή μη τις παραπάνω δικές μας εκτιμήσεις κόστους. Χωρίς αυτούς τους απαραίτητους υπολογισμούς δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις πραγματικές σημερινές ανάγκες της χώρας.

Άλλα σοβαρά ερωτήματα σε σχέση με το ΕΣΔΑ

Παρακάτω αναφέρουμε επιγραμματικά άλλα σοβαρά ερωτήματα σε σχέση με το υπό διαβούλευση ΕΣΔΑ:

- **Έλλειψη στόχων επαναχρησιμοποίησης:** Στην Οδηγία 2018/852, άρθρο 5, αναφέρεται ότι πρέπει να θεσπιστούν στόχοι επαναχρησιμοποίησης. Στο ΕΣΔΑ δεν υπάρχει απόπειρα, ούτε αναφορά για στόχους επαναχρησιμοποίησης.
- **Γιατί δεν υπάρχει μέχρι σήμερα συστηματική μέτρηση της σύστασης των απορριμμάτων;** Πώς μπορεί να γίνει σωστός σχεδιασμός όταν δεν γνωρίζουμε την ποιοτική σύσταση των αποβλήτων, όπως και τις ποσότητες των αποβλήτων που ανακυκλώνονται ανά δήμο; Το έργο σύστασης που είχε ξεκινήσει εδώ και 6 χρόνια από

GREENPEACE

τον ΕΟΑΝ, σταμάτησε και επαναπροκηρύχθηκε. Έχουμε λόγους να πιστεύουμε ότι υπάρχει σκοπιμότητα πίσω από αυτό, ώστε να βγει το ΕΣΔΑ χωρίς αξιόπιστα δεδομένα και να μπορεί τελικά να προχωρήσει σε όποιες προσεγγίσεις επιθυμεί χωρίς διαφάνεια. Το ΕΣΔΑ θα πρέπει να συμπεριλάβει υποχρεωτικές και συστηματικές μετρήσεις σύστασης από την πολιτεία.

- **Δρομολόγηση συστηματικής έρευνας για πολλά θέματα της Κυκλικής Οικονομίας:** Χρειάζεται να γίνουν πολλές ακόμα έρευνες για απόκτηση δεδομένων γύρω από την πραγματική κατάσταση της ανακύκλωσης και γενικότερα της διαχείρισης αποβλήτων. Όπως για παράδειγμα να εκτιμηθεί ποια είναι τα εν δυνάμει ανακυκλώσιμα υλικά, που σήμερα λόγω χαμηλών τιμών στην δευτερογενή αγορά ή έλλειψης τεχνογνωσίας ή εγγενών προβληματικών ιδιοτήτων δεν μπορούν να ανακυκλωθούν, και κατόπιν να περιγραφούν μέτρα για να αποτραπεί η χρήση τους (όπως για παράδειγμα μέσα από συμφωνίες στο πλαίσιο διευρυμένης ευθύνης παραγωγού για την απόσυρση από την αγορά μη-ανακυκλώσιμων συσκευασιών). Το ΕΣΔΑ πρέπει να ενθαρρύνει και να δρομολογεί σχετικές έρευνες και πράξεις.
- **Πλήρης απουσία ανάλυσης κόστους ή θέσεων εργασίας:** Εκτός από τα οικονομικά της καύσης στο ΕΣΔΑ απουσιάζει και οποιαδήποτε άλλη οικονομική ανάλυση για το κόστος διαφόρων επιλογών σε κόστος ανά τόνο ή για τις νέες θέσεις εργασίας (π.χ. της Διαλογής στην Πηγή – ΔσΠ, των Πράσινων Σημείων, της διαχείρισης ειδικών ρευμάτων εκτός Ευθύνης του Παραγωγού κ.α.), καθώς και γενικότερη σύγκριση των σεναρίων που τέθηκαν (π.χ. SWOT ανάλυση – σύγκριση μεταξύ των σεναρίων διαχείρισης). Επισημαίνεται ότι το άρθρο 28 της Οδηγίας 2018/851 αναφέρει ότι η αξιολόγηση των επενδύσεων και των χρηματοπιστωτικών μέσων πρέπει να περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο.

Εν κατακλείδι,

Το υπό διαβούλευση ΕΣΔΑ στο μέρος της Πρόληψης – Επαναχρησιμοποίησης – Ανακύκλωσης – Κομποστοποίησης ενσωματώνει κάποιες προτάσεις και ιδέες της κοινωνίας και επιταχύνει τις θετικές εξελίξεις για το μέλλον. Χαιρετίζουμε λοιπόν θετικά τις προτάσεις αυτές και μπορούμε σαν ΜΚΟ να συμβάλλουμε στην περαιτέρω βελτιστοποίησή τους για μία πιο αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Σε σχέση με το μέρος της επεξεργασίας των αποβλήτων είναι φανερό ότι ο ΕΣΔΑ υπηρετεί συνειδητά την επιλογή της καύσης, παρά τα επιστημονικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά δεδομένα. Μάλιστα, φθάνει σε σημείο να προδιαγράψει ΜΕΑ που θα ανακτούν μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό υλικών και στην ουσία θα παράγουν καύσιμη πρώτη ύλη για τις μονάδες καύσης, η δημιουργία των οποίων είναι τελικά ο μεγάλος στόχος του ΕΣΔΑ στην επεξεργασία. Δυστυχώς η επιλογή της καύσης των υπολειμμάτων, εάν προχωρήσει, θα εξυπηρετήσει ελάχιστα επιχειρηματικά συμφέροντα και πρόσωπα και θα δημιουργήσει μεγάλες εξαρτήσεις και εμπόδια στην αύξηση της ΔσΠ στο μέλλον, ενώ θα επιβάλει μία πολύ σημαντική αύξηση του συνολικού κόστους διαχείρισης για πολλές δεκαετίες σε όλη την κοινωνία. Το νέο ΕΣΔΑ επιχειρεί κάτι πρωτότυπο: αντί για μια bottom-up προσέγγιση, που όλα εξετάζονται και διευθετούνται με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο προς επίτευξη των στόχων, επιλέγει να κινηθεί top-down, θέτοντας στόχους χωρίς να αποδεικνύει πως αυτοί θα επιτευχθούν ώστε να μην παγιδευτεί το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων σε ξεπερασμένες και επικίνδυνες πρακτικές.

GREENPEACE

Από την άλλη πλευρά όμως, σύμφωνα και με τα ίδια τα στοιχεία του υπό διαβούλευση νέου ΕΣΔΑ, συμπεραίνεται ότι ΝΑΙ μπορεί η Ελλάδα να επιτύχει όλους τους στόχους των ευρωπαϊκών Οδηγιών και χωρίς ακριβές μονάδες καύσης των υπολειμμάτων και να μπει πιο δυναμικά στο δρόμο της Κυκλικής Οικονομίας χωρίς βαρίδια από το παρελθόν. Εάν βέβαια προχωρήσουμε πιο αποφασιστικά με εντατικοποίηση δράσεων της ανώτερης βαθμίδας διαχείρισης (πρόληψη, ανακύκλωση, κομποστοποίηση στην πηγή), τότε μπορούμε να μειώσουμε γρηγορότερα την σημερινή μεγάλη ανάγκη τελικής επεξεργασίας είτε σε ΜΕΑ είτε στην τσιμεντοβιομηχανία.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Μεσόγειος SOS, Greenpeace και WWF Ελλάς καλούν το ΥΠΕΝ και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό να επανεξετάσουν και να απορρίψουν την επιλογή της καύσης, που τόσο πρόχειρα τέθηκε μέσα στο ΕΣΔΑ.